

Maddə 24

Sizin mümkün olan en yüksek keyfiyyətli şəhəriyə xidmətləri, içməli su, faydalı qida, təmiz və təhlükəsiz mühit və bununla bağlı zəruri məlumatları almaq hüququnuz var.

Maddə 25

Evdən uzaqda və ya uşaq qayğı müəssisəsində olduğunuz halda, dövlət sizin şəraitinizi daim yoxlamalıdır.

Maddə 26

Maddi durumunuz aşağıdırsa, sizin dövlətdən yardım almaq hüququnuz var.

Maddə 27

Sizin qida və geyim ilə təmin olunmaq, təhlükəsiz yerdə yaşamaq və ən əsas ehtiyaclarınızın ödənilməsi hüququnuz var. Siz də digər uşaqların edə biləcəklərini edə bilmək imkanına malik olmalısınız.

Maddə 28

Sizin yüksək keyfiyyətli təhsil almaq hüququnuz var.

Maddə 29

Təhsiliniz size öz istedad və bacarıqlarınızı inkişaf etdirməyə şərait yaratmalıdır.

Maddə 30

Sizin özünüzün və ya seçdiyiniz adet-ənənə, dil və ya dinlə yaşamaq hüququnuz var.

Maddə 31

Sizin oynamaq və dincəlmək hüququnuz var.

Maddə 32

Siz zərər verən, sağlamlığını və təhsiliniz üçün zərərlə olan işdən qorunmaq hüququnuz var.

Maddə 33

Sizin narkotiklərdən və narkotik vasitə alverindən qorunmaq hüququnuz var.

Maddə 34

Sizin cinsi sui-istifadədən qorunmaq hüququnuz var.

Maddə 35

Heç kim siz oğurlaya və ya sata bilmez.

Maddə 36

Sizin istismarın (sizdən istifadə edilmənin) istənilən növündən qorunmaq hüququnuz var.

Maddə 37

Heç kim siz qəddarcasına cəzalandırı bilməz.

Maddə 38

Sizin mühabibədən qorunmaq və azad olmaq hüququnuz var. 15 yaşından uşaqlar hərbi xidmətə və ya mühabibəyə çağırıla bilməz.

Maddə 39

Haqsız və ya kobud münasibətə məruz qaldığınızda sizin yardım almaq hüququnuz var.

Maddə 40

Sizin hüquqlarınıza hörmət edən edliyyə sistemində hüquqi yardımından və sizə qarşı ədalətli davranışdan yararlanmaq hüququnuz var.

Maddə 41

Yaşadığınız ölkənin qanunvericiliyi sizin hüquqlarınızı bu konvensiyadan daha yaxşı qoruyursa, həmin qanunvericilik daha üstün hesab edilir.

Maddə 42

Hüquqlarınızı bilməyə haqqınız var!

Maddə 43-54

Bu maddələrdə dövlətlərin və UNICEF kimi beynəlxalq təşkilatların uşaq hüquqlarının qorunduğu təmin etmək üçün neçə çalışdıqları izah edilir.

Uşaqların hüquqlarının pozulması ilə bağlı
Ombudsmana müraciət et!

ÇAĞRI MƏRKƏZİ **916**

Əlaqə vasitələri:

 Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyli küçəsi 80, Hökumət evi, II Ala qapı

 www.ombudsman.az

     ombudsmanazerbaijan

 Tel/Faks: (+99412) 493 74 22, (+99412) 498 23 65

 ombudsman@ombudsman.az / apparat@ombudsman.az

BMT-NİN UŞAQ HÜQUQLARI KONVENTSİYASI

uşaqlar üçün anlaşılan dildə

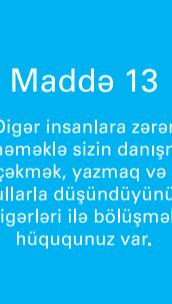

Azərbaycan Respublikasının
İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili
(Ombudsman)

hər bir uşaq üçün

"Hüquqlar" dedikdə hər bir uşağın malik olmalı olduğu və ya edə bilmək bacarığında olduğu şeylər nəzərdə tutulur. Bütün uşaqlar eyni hüquqlara malikdir. Bütün bu hüquqlar BMT-nin Uşaq Hüquqları Konvensiyasında sadalanmışdır və siz böyüdükcə bu hüquqlarınıza görə daha çox məsuliyyət daşıyacaqsınız.

<p>Maddə 1 18 yaşına çatmamış hər bir insan bu hüquqlara malikdir.</p> 	<p>Maddə 2 Hər bir uşaq kimliyindən, harada yaşamasından, valideynlərinin nə işlə məşğul olmasından, hansı dildə danışmasından, dinindən, qız və ya oğlan olmasından, mədəniyyətdən, əlliliyinin olub-olmamasından, yoxsul və ya zəngin olmasından asılı olmayaraq bu hüquqlara malikdir.</p> 	<p>Maddə 3 Böyükler geleceyinizi düşünərək sizin üçün en xeyirli olanı etməlidir.</p> 	
<p>Maddə 4 Dövlət bu Konvensiyada nəzərdə tutulmuş hüquqlarınızın həyata keçirilməsi üçün bütün mümkün tədbirləri görməlidir.</p> 	<p>Maddə 5 Ailəniz hüquqlarınızı tanımaq, onlardan yararlanmaq və qorumağı öyrənməyiniz üçün sizə kömək göstərməlidir.</p> 	<p>Maddə 6 Sizin yaşamaq və inkişaf etmək hüququnuz var.</p> 	<p>Maddə 7 Sizin ad almaq hüququnuz var və bu hüququnuz dövlət tərəfindən rəsmi olaraq tanınmalıdır. Sizin vətəndaşlıq almadıq hüququnuz var (ölkəyə mənsub olmaq hüquq).</p>
<p>Maddə 8 Dövlət ad, vətəndaşlıq və ailə elaqələri daxil olmaqla sizin fərdiliyinizi qorunmalıdır.</p> 	<p>Maddə 9 Valideynləriniz (valideyniniz) sizi incitmirsə, onlarla (onunla) yaşamaq hüququnuz var.</p> 	<p>Maddə 10 Valideynləriniz fərqli ölkədə yaşayırsa, həmin ölkədə onlarla birlikdə olmaq hüququnuz var.</p> 	<p>Maddə 11 Adam oğurluğundan qorunmaq hüququnuz var.</p>
<p>Maddə 12 Size aid məsələlərdə fikirlərinizi azad şəkildə ifadə etmək hüququnuz var.</p> 	<p>Maddə 13 Digər insanlara zərər verməmək səbəbi səbəbi sizin danışmaq, şəkil çəkmək, yazmaq və digər üsullarla düşündürməyizi digərləri ilə bölüşmək hüququnuz var.</p> 	<p>Maddə 14 Sizin öz dininizi və inancınızı seçmək hüququnuz var. Valideynləriniz sizə nəyin düzgün və ya yanlış olduğunu bilməyinizi və on yaxşı qərarı verməyinizi üçün yardım etməlidir.</p> 	
<p>Maddə 15 Başqalarına zərər vermediyi təqdirdə, sizin öz dostlarınızı seçmək, qruplara qoşulmaq və ya qrup yaratmaq hüququnuz var.</p> 	<p>Maddə 17 Sizin geleceyinizi üçün vacib, amma zərərsiz olan məlumatları əldə etmək hüququnuz var.</p> 	<p>Maddə 18 Sizin valideynləriniz tərəfindən tərbiya olunmaq hüququnuz var.</p> 	<p>Maddə 19 Sizin zoraklıqlardan müdafiə hüququnuz var.</p>
<p>Maddə 20 Valideynləriniz ilə yaşamadığınız halda sizin xüsusi qayğıdan yararlanmaq və yardım almaq hüququnuz var.</p> 	<p>Maddə 21 Övladlığa götürülmüşünüzsə, qayğı və müdafiə hüququnuz var.</p> 	<p>Maddə 22 Qaçqınsızısa, sizin xüsusi müdafiə və yardım almaq hüququnuz var.</p> 	<p>Maddə 23 Əlliliyiniz varsa, həyatınızı dolğun yaşamağınız üçün xüsusi təhsil və qayğı almanın hüququna, eləcə də bu Konvensiyada eks etdirilmiş bütün hüquqlara sahibsiniz.</p>